

N:o 71.

Ank. till Riksd. kansli den 28 april 1903, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlåtelse till landtförsvaret af f. d. kronofogdebostället Lilla Köpinge n:o 12, ett mantal, i Malmöhus län m. m.

(I. A.)

Under åberopande af bilagdt utdrag af protokollet öfver landtförvars-ärenden för den 13 mars 1903 har Kungl. Maj:t i en till Riksdagen samma dag aflåten, till statsutskottet hänvisad proposition (n:o 80) föreslagit Riksdagen medgifva ej mindre att f. d. kronofogdebostället Lilla Köpinge n:o 12, ett mantal, i Malmöhus län finge den 14 mars 1904 till landtförsvaret öfverlämnas för att till öfningsfält för Skånska dragonregementet användas, än äfven att ett belopp af högst fyratusen kronor måtte såsom ersättning till arrendatorn af egendomen för arrendets frånträdande nämnda dag få utbetalas från landförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

I detta ärende har departementschefen, efter gemensam beredning med statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, till åberopade statsrådsprotokoll anført följande:

»Vid utarbetande af planer och förslag rörande förläggning af de till första arméfördelningen hörande truppförband, hvilka till följd af 1901 års härordning måste erhålla nya eller utvidgade kasernetablissemang,

uppstod fråga, vidkommande Skånska dragonregementet, huruvida de för detta regemente erforderliga nybyggnader skulle förläggas i omedelbar närhet af dess nuvarande etablissemang i Ystad eller å annan plats. Som det vid pröfning häraf syntes fördelaktigast att till Ystad förlägga hela regementet, inleddes underhandlingar med staden angående upplåtelse af den för etablissemangets utvidgning erforderliga mark. Härtill har staden gifvit sitt bifall och därjämte förbundit sig att till kronan med full äganderätt den 14 mars 1904 gravations- och kostnadsfritt öfverlämna de intill f. d. kronofogdebostället Lilla Köpinge n:o 12, ett mantal, belägna områden af hemman och lägenheter i Stora Köpinge, hvilka, innehållande tillhoppa omkring 66 hektar, å en däröfver upprättad karta begränsats med röda linjer, och äro afsedda att jämte berörda boställe användas till öfningsfält för regementet. Vål har regementet ett exercisfält, som enligt kontrakt den 11 december 1895 för detta ändamål af staden upplåtits; men detta fält, hvilket fortfarande bör tagas i anspråk för den dagliga exercisen, kan icke tillgodose det behof af ett verkligt manöverfält i förläggningensortens närhet, som uppstått i anledning däraf, att regementet hädanefter kommer att ligga i ständig garnison. Efter de undersökningar, som anställtts för erhållande af sådant öfningsfält, hvartill förut Ljungbyhed användts, har såväl omförmälda boställe, genomskuret af Köpingeån och sträckande sig ned till Östersjön, som nämnda därintill gränsande områden visat sig synnerligen lämpliga. Chefen för fortifikationen, hvilken ansett ifrågakommande öfningsfält, äfven om ej hela regementet komme att förläggas till Ystad, vara nödvändigt för de skvadroner, som under alla förhållanden komme att där förblifva, har därför i underdånig skrifvelse den 27 november 1902, jämte det han meddelat upplysning om underhandlingarna med staden, anhållit, att proposition måtte till Riksdagen aflåtas om öfverlämnande af nämnda boställe till landtförsvaret. Häri har arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet instämt.

Ifrågakomna kronoegendom, som är belägen 11 kilometer från Ystad och 6 kilometer från Svenstorps järnvägsstation, omfattar, enligt en år 1890 af förste kommissionslandtmätaren C. M. Carlquist upprättad karta med beskrifning, 98 hektar 27,3 ar, hvaraf 72 hektar 12,3 ar stå omedelbart under domänstyrelsens vård samt återstoden eller de å kartan med n:is 21—36 och 38—43 betecknade ägofigurer af domänstyrelsen utarrenderats under 20 år till den 14 mars 1912 mot en årlig arrendeafgift af 500 kronor och villkor, bland andra, att arrendatorn skulle genom byggnad under arrendetiden redovisa eller vid afträdet till kronan kontant

gälda ett för erforderlig nybyggnad beräknadt belopp af 40 kronor årligen, samt att han vore skyldig att året före afträdet verkställa, i enlighet med fastställd kulturplan, trädesbruk, höstplöjning, gräsfrösådd och höstsädesådd mot ersättning af tillträdaren.

Arrendatorn har förklarat sig villig afträda arrendet den 14 mars 1904 mot det att till honom då utbetalades ersättning för minskad brukningsrätt samt nedlagd kostnad å jord och byggnader med 500 kronor för hvarje återstående arrendeår eller tillhopa 4,000 kronor, och att han befriades från fullgörandet af ofvananförda i kontraktet stadgade villkor samt berättigades att från stället medtaga all där befintlig halm, klöfver och gödsel.

Vid öfverlämnande af arrendatorns förklaring har Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län meddelat, att nämnda myndighet icke hade sig bekant något hinder, som i öfrigt skulle kunna möta för ifrågavarande kronoegendoms öfvertagande af landtförsvaret redan före arrendeperiodens utgång.

I anledning af arrendatorns anspråk har t. f. kronofogden i orten, som inhämtat, att arrendatorn ägde ett till bostället gränsande hemman, särskildt med hänsyn till detta förhållande ansett berörda anspråk ej vara oskäligen.

För t. f. domänintendenten hafva arrendatorns villkor väl synt ganska höga, dock icke så tilltagna, att de borde inverka på frågan om egendomens öfverlämnande till landtförsvaret före arrendetidens slut, därest så befunes nödigt.

I detta afseende har domänstyrelsen anfört, att arrendatorn, som enligt kontraktet vore skyldig att, där sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå den arrenderade egendomen tillhörig mark äfvensom inkomstgifvande lägenhet mot åtnjutande af minskning i arrendeafgiften, motsvarande den förlust, honom tillskyndades, på grund häraf ej kunde vara skyldig afträda hela det arrenderade området, hvarför det ankomme på arrendatorn ensam att bestämma villkoren för arrendets frånträdande före arrendetidens slut. Styrelsen ansåge emellertid, lika med t. f. domänintendenten, arrendatorns anspråk icke vara så högt ställda, att de borde ligga i vägen för området öfvertagande, om det befunes, att detta vore för angifna ändamålet nödigt och oförtöfvadt behöfde tagas i bruk. Under denna förutsättning vore å domänstyrelsens sida icke något att erinra mot den af chefen för fortifikationen gjorda underdåniga framställning.

Med stöd af hvad i ersättningsfrågan af myndigheterna anförts, anser jag de af arrendatorn för arrendets afträdande den 14 mars 1904, till hvilken tid egendomens öfverlämnande för ifrågavarande ändamål torde kunna anstå, uppställda villkor vara antagliga; och synes mig lämpligt, att det härvid erforderliga kontanta belopp, 4,000 kronor, får utgå från den, jämlikt nådigt bref den 6 juni 1902 i enlighet med Riksdagens beslut, bildade fond för landtförsvarets byggnader och andra försvarsändamål, hvilken därtill har tillgång.»

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta ifrågavarande proposition.

Under uttalande, att utskottet förutsätter, att ofvanberörda egendoms användande till öfningsfält icke må betinga några särskilda byggnaders uppförande därstädes, får utskottet hemställa,

att hvad Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 28 april 1903.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.
